

Živinski sejmi so prepovedani v taci krajih, kjer je ta kužna bolezen.

## Krompir po Gülihovem načinu sajen. Goveda. Čbele. Hartnerjevo drevo ali oralo. Šola.

Krompir se je letos sploh dobro obnesel krog nas, posebno pa po Gülihovem načinu sajen. Živa priča temu je velik kup čez pest debelega krompirja, ki je izrastel na primerno majhnem prostoru. Ko sem spomladi sadil celi krompir 2 čevlja na dolgo in 2 do 2½ čevlja na široko, so me skoro vsi, ki so to novo prikazen videli, za norca imeli ter rekli, da celi krompir znorí, to je, da naredí brezbrojno veliko stebelj na kviško, spodej pod zemljo pa je krompir le tak kakor šiške. To je res, zanikern zvržek ne more čuda delati; al če se vzame debel krompir, ki nima preveč očes (najbolje je, če jih ima 4 do 6), se pa vidi, kako močna stebela požene in vsako ima tudi moč, delati debele podzemljice. Ozir naraznosti in globočine pri sajenji je prav pravo naznanil g. Mencinger-Golski. Prihodnje leto bomo večidel sadili podzemljice po njegovem nasvetu.

Kedar se piše prostemu ljudstvu o goveji ali kaki drugi živini, naj se nikoli ne reče, da ste za male gospodarje včasí boljše dve mali kravi nego ena velika, in sicer zato ne, 1) ker je majhna goveja živina večidel zato majhna in tršasta, ker je zamorjena, 2) pritlikava govedina je le slab stroj za napravljjanje mesa, mleka in gnoja, 3) ker je pri majhni živini kakor pri veliki, se ve da pri enakem številu, ena in tista postrežba in isti trud. Ako bi bilo vse eno, ne bi sl. kmetijska družba tako drago plačevala velikih in izvrstnih goved, žebcev, prešičev in ovac. Skušnja me samega uči, da boljše je eno lepo kravo imeti kakor tri zanikerne repe pri jaslih, ali pa manj pa lepe kot veliko slabih; lepo je zmirom lepo, a tudi dobro.

Čbele so se letos krog nas kaj dobro obnesle; le škoda, da jih ljudje preveč opuščajo in se v tej reči novosti ne poprimejo, to je po kmetijski družbi vpejanih panjev. Več čbelarjev je reklo, da že več let niso bile tako težke, kot letos. Vsaj ni nobene živalice, da bi tako malo potrebovala kapitala, da bi tako kratkočasna bila pa toliko dobička donašala, kot čbelica!

Vse hvale vredno je Hartnerjevo železno oralo narejeno blizo tako kakor domače leseno, samo da ima podsad železno in da železna deska na desni strani suče precej nad lemežem brazdo tako na okoli, da živina nič ne trpi proti lesenemu, ki le riže, in da se vsaka rušnja ali brazda popolnoma narobe prekucne. Tudi ravnati je tako lahko, da nobene moči ne potrebuje; vse spodreže, vse preobrne, trpi pa za 3 lesene. V naših dveh občinah imava le dva tak plug, jez in pa vrli kmetovalec Paternoster. \*) „Pa že spet železno drevo! kaj vendar si vse izmislite!“ — mrmra marsikaka razmršena trda glava poskuša „novo mašino“. — To bo še le klepetanja, več ko ropota v mlinu, ko spomladi napravim izgledno gnojišče in pa nov slamorezni stroj. Eni bodo kakor sedaj kričali: to je vse neumno; nekdanj ni bilo tega, pa smo vse eno kruh jedli pa boljšega ko sedaj! — drugi pa: on ima že svoje pod klobukom!

Kar se šolstva tiče, moram naznaniti svetu, da tudi ono v naši fari St. Jakobu na Savi dobro napreduje ter obeta boljše bodočnost. Glogovih in drevesnih belinov je šolska mladež letos nalovila na tisoče po ukazu vrlega šolskega učenika Martina Brežnika. —

Tudi z novim gosp. župnikom Ig. Böhm-om je vse zadovoljno in ga močno spoštuje zaradi velicega prizadevanja požlahniti ljudstvu srca.

Marsikak ravs in kavs je že pojenjal. Kjer ljudstvo uboga, tje ne pride nadloga. — Kaj nam pomaga vse nemčurstvo in vse napačno liberaluštvo, ako ostanemo robovi in hlapci nemštvu! Nam Slovencem, kakor vsacemu drugemu narodu na svetu se pomaga do omike in znanstva le po naravni poti maternega jezika. Vsaj so nam še dosti dolgo vbijali tuji jezik v glavo in smo v celi fari samo 4 med 1100 prebivalci, ki pravilno nemški znamo. Matica, družba sv. Mohora in še druge slovenske knjige ter gospodarske „Novice“, to je naša zdrava hrana, duhoven in učitelj pa sta nam naša učnika. Povejte nam, kdo drug pa se briga za to, da bi nas kaj podučil in revežu kmetu pripomogel, da bi si lože kruh pridelovali.

Na Pešati.

A. P.

## Priporočilo amerikanskega črnega krompirja in pa žlahnih hrušek.

Gospod Ignacij Jelovšek na Vrhniki, mož, kateri ima živo srce tudi za napredek gospodarstva, si je naročil že pred dvema letoma mnogohvaljeni amerikanski krompir, ki je črnkast po vnanji podobi in se zato „črni krompir“ imenuje. Skušnje so mu potrdile, da je posebno dobro blago kupil, čeravno je bilo drago. Ta krompir, česar smo se tudi mi sami prepričali, je kaj okusen; debelosti je navadno take kakor jajce, pa silno rodoviten je v vsaki zemlji; tudi prenesen v našo deželo še ni nikoli gnjil. Ker je imenovani gospod letos precej tega krompirja pridelal in ga, kakor slišimo, tudi nekoliko prodá, da se razširi po deželi, zato naj se obrne do njega na Vrhniko (Oberlaibach); rad mu bo postregel na funte ali cente, funt neki po 7 novih kraje.

Videli smo pa in tudi poskusili dve sorti njegovih jako žlahnih hrušek, ena se imenuje „Napoleon III.“, druga „Maria de Gloria“. Pač želeli bi bilo, da bi imeli na tisoče taci dreves v naši deželi. Domoljubni gospodar bo rad kolikor bo mogel spomlad cepičev dal brez plačila sadjerejcem, ki se do njega obrnejo.

## Kako so se obnesli novi panjovi.

V Sodražici na Dolenskem.

Tudi meni je dolžnost, da povem svetu, da moja dva panjova, ki mi ju je podelila sl. kmetijska družba Kranjska, sta se prav dobro obnesla. Očitno se zato zahvaljujem omenjeni družbi. Sumperjev panj je tehtal 55 funtov, Porentov pa 50 funtov, — res lep pridelek! Zato tudi jaz potrdim, kar je „Pratika“ rekla, da — dokler ne bodo vsi čbelorejci imeli omenjenih panjov — ne bodo prišli do prave oblasti čez čbele, kajti le s takimi panjovi dobí čbelar popolnoma oblast, ž njimi ravnati po svoji volji. Koliko pa je to v mnozih razmerah vredno, to mi bode gotovo rad potrdil vsak umen čbelár. Naj bi si tedaj povsod take panjove vpeljali.

Vatroslav Pužlj.

## Postava za Kranjsko deželo zastran rabe, napeljevanja in odvracanja vodá.

O prestopkih in kaznih.

(Dalje.)

§. 59. Ako pa taki pomisleki ali javne koristi niso na poti prošnji, ali če prosilci, akoravno so se jim pomisleki razodeli, ne odstopijo od svojega namena,

\*) Kdor želi vse hvale vredno Hartnerjevo drevó, naj piše njemu v Polšane (Pölschach) pri Celji. Veljá le 11 gold. 50 kr. z vožnjo vred. Pis.